

kommuner. Det kan godt være, at der ogsaa vil være enkelte mindre Landkommuner, som ville sætte Pris paa at faa Ligningen udskilt fra Sogneraadet og lagt i Hænderne paa en saadan Ligningskommission. Det vil dog vistnok kun blive et mindre Antal, det vil væsentlig blive i de store Kommuner, man vil benytte sig af en saadan Lov. Vi have ikke sat noget Indbyggertal som Grænse nedefter, idet vi ere gaaede ud fra, at naar det overlades til Sogneraadene, ville de nok selv finde den rette Grænse, og at Kravet ikke vil komme fra de smaa Kommuner, hvor der ikke er stor Anledning til at gaa den Vej.

Der findes i Øjeblikket kun en eneste Landkommune, hvor man har noget i Retning af Ligningsmænd udenfor selve Sogneraadet. Det er Københavns Nabokommune, Gentoftes Kommune, den største Landkommune i Landet. I Henhold til den i 1903 vedtagne Lov om Tillæg til og Ændringer i Loven om den kommunale Beskatning har denne Kommune Ligningsmænd, idet der i denne Lov blev indført den Bestemmelse, at i Landkommuner paa over 10,000 Indbyggere kunne Sogneraadene supplere sig med Ligningsmænd. Det er, saa vidt jeg ved, den eneste Bestemmelse, vi have i den Retning for Landkommunerne, og da der kun er denne ene Landkommune, som har over 10,000 Indbyggere, er det den eneste, der har Ligningsmænd udenfor selve Sogneraadet. Jeg har spurgt, ikke Gentoftes Sogneraad som saadant, men Medlemmer af det, om de vilde sætte Pris paa at faa den her foreslaaede Ordning i Stedet for den, de have, og de have udtalt deres Tilslutning til det af os foreslaaede. Sogneraadet holder ordinært Møde hver Tirsdag, og i det hele lægger det kommunale Arbejde overordentlig stærkt Beslag paa Medlemmernes Tid. Selv om de nu have Ligningsmænd til at hjælpe sig med Ligningen, skulle dog i alt Fald nogle af Sogneraadets Medlemmer være til Stede, hver Gang der lignes, og det tager en betydelig Tid.

Jeg skal ved et Par Tal illustrere, hvad Skatteligningen optager af Tid og Arbejde. Jeg har valgt nogle Tal fra Sogneraadet i den Kommune, hvor jeg selv sidder i det kommunale Styre. Jeg har faaet Oplysning om, at i 1904—05 brugte man i Aarets Løb omtrent 130 Timer til Skatteligning, altsaa dels til at gennemgaa Blanketterne til Selvangivelse til Statsskat, dels til den kommunale Ligning, dels til Indkaldelse og Behandling af

Skatteklager. Det er jo ikke saa ganske faa Dages Arbejde, og jeg tror ikke, at man har været særlig langsom derude. Jeg skal nævne, hvor mange Personer vi i Lyngby Sogneraad have haft at ligne i Skat gennem nogle Aar. I 1904—05 var det 1,964, i 1905—06: 2,473, i 1906—07: 2,406 og i 1907—08: 2,464 Personer. Ved Skatteligningen for indeværende Skatteaar var det 2,729 Personer. Det er kun den ordinære Ligning, her er Tale om, ikke Tillægsligninger og heller ikke de saakaldte Sommerligninger. Enhver, der er kendt med kommunal Virksomhed, vil forstaa, at der skal lægges et betydeligt Arbejde deri.

Altsaa, navnlig af Hensyn til de store Kommuner, hvor det kommunale Arbejde lægger stærkt Beslag paa Sogneraadets Medlemmernes Tid, er der Grund til at gennemføre Bestemmelser som dem, Forslaget tager Sigte paa. Men dernæst tror jeg, at særlige Ligningsmænd, som udelukkende kunne hellige sig Ligningsarbejdet, ville kunne udføre Ligningen paa en mere tilfredsstillende Maade end Sogneraadets Medlemmer, der have saa meget andet at fæste deres Opmærksomhed ved, selv om de gøre det saa omhyggeligt, som det overhovedet er muligt. Det er en stadig tilbagevendende Kendsgerning, at hvert eneste Aar, naar Skatteligningslisterne ligge fremme, vækkes der Utilfredshed, og det summer med Klager fra Skatteydernes Side. Om man nu tør tage det som et Udtryk for, at Ligningen ikke er foretagen saa godt, som den burde foretages, er jeg ikke sikker paa. Det kan hænde, at særlige Ligningsmænd, der kunne gøre Arbejdet endnu bedre, ikke ville faa færre Klager at høre, ja, jeg er tilbøjelig til at tro, at selv om man havde Midler i Hænde til i hvert enkelt Tilfælde at ramme netop det rigtige, vilde Utilfredsheden med Skatteligningen ikke blive mindre. Men jeg tror alligevel, at saadanne særlige Institutioner, som kunne ofre al den Tid, de vedkommende overhovedet ville ofre paa offentlige Anliggender, ville i de store Kommuner kunne udføre Ligningen bedre, end Sogneraadets medlemmerne ere i Stand til, bl. a. ogsaa af den Grund, at det ikke er de samme Kvalifikationer, der høre til for at ligne Skat, som for at tage de andre Beslutninger og foretage det øvrige Arbejde, som et Sogneraad har at beskæftige sig med. Det at ordne Vejvæsenet, at have med Vandværksanlæg, som vi have i de store Kommuner, Gasværker, Kloaksystemer o. s. v. at gøre er noget andet end at ligne Skat-